

Koostas:	Marina Kaarna	Kinnitas:	Urmas Sule
Ametikoht:	klienditeeninduse juht	Ametikoht:	juhatuse esimees
Allkiri:	(allkirjastatud digitaalselt)	Allkiri:	(allkirjastatud digitaalselt)
Kinnitatud:	juhatuse 14.01.2025 otsusega nr 14	Kehtib alates:	14.01.2025

PATSIENTIDE JA HAIGLA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED TERVISHOIUTEENUSE OSUTAMISEL

EESMÄRK

Käesoleva juhendi eesmärk on Pärnu Haigla (edaspidi Haigla) patsientide ja töötajate teavitamine nende õigustest ja kohustustest

TEGEVUSKIRJELDUS

1. Üldised põhimõtted

- 1.1. Inimese heaolu on Haiglale oluline.
- 1.2. Haiglapersonal tunnustab patsientide õigusi ja teeb kõik endast oleneva tagamaks vajalik meditsiiniabi vastavalt arstiteaduse üldisele tasemele.
- 1.3. Patsient ja tema lähedased tunnustavad haiglapersonali õigusi viia patsiendile määratud uuringud ja ravi läbi segamatult ja tänapäevasel viisil.
- 1.4. Haiglapersonal ei või reeglina lubada ja patsient/tema lähedane ei saa nõuda patsiendi paranemist või operatsiooni edukust.
- 1.5. Patsiendil on õigus saada teavet talle eeldatavalt arusaadaval moel ja osaleda enda ravi puudutavate otsuste tegemisel.

2. Patsientide õigused

- 2.1. saada oma terviseseisundist tulenevalt põhjendatud ja kvaliteetset ravi olemasolevate ravimeetodite ja –vahendite piires;
- 2.2. valida oma ravi ja hooldust puudutavate otsuste langetamisel esindajaks lähedane isik, keda patsient tutvustab oma raviarstile;
- 2.3. anda ravitoiminguteks teavitatud nõusolek (patsiendile on enne ravitoimingut selgitatud selle vajadust, olemust, riske) või keelduda sellest;
- 2.4. keelduda ravist ning saada teavet keeldumise võimalikest tagajärgedest oma tervisele. Erandina võib Haigla osutada tervishoiuteenust patsiendi nõusolekuta, kui selline õigus tuleneb seadusest;
- 2.5. taotleda teisest arvamust, kui patsiendil tekivad kahtlused diagnoosi, ravi tulemuslikkuse või raviga seotud riskides;
- 2.6. soovida eluliste funktsioonide kunstlikku hoidmist või lõpetamist (eeldatakse, et patsient soovib võimalusel ravi ja eluliste funktsioonide säilitamist);
- 2.7. osaleda arstliku põhjendatuse ja soovi korral kliinilistes uuringutes;
- 2.8. loovutada soovi korral kudesid ja elundeid;
- 2.9. saada teavet oma terviseseisundi, ravivõimaluste ja tulemuste kohta, kus meditsiiniteaduslikke termineid kasutamine on minimiseeritud või arusaadavalt selgitatud;
- 2.10. saada patsiendiõpetust oma haigusega toimetulemiseks, tervise hoidmiseks ja parendamiseks;
- 2.11. saada teavet eesti keeles, muus keeles vaid Haigla olemasolevate võimaluste piires;
- 2.12. vajadusel kasutada tõlgi abi (tõlgi teenuse otsib ja kulud kannab sel juhul patsient);

- 2.13. keelduda teabe vastuvõtmisest oma terviseseisundi kohta ning valida ja nimetada üks lähedane isik, kellel on samaväärsed õigused eelnimetatud teabe saamiseks;
- 2.14. kogeda lugupidavat, patsiendi väärikust austavat suhtumist, patsiendi uskumusi ja väärtushinnanguid arvestavat kohtlemist;
- 2.15. esitada kaebusi/ettepanekuid probleemide kohta ning saada Haiglalt tagasisidet. Kaebuse/ettepaneku saab panna Haiglas vastavalt märgistatud postkasti, saata aadressile Ristiku 1, 80010 Pärnu või e-posti aadressile ph@ph.ee;
- 2.16. pöörduda tervishoiuteenuse osutamise suhtes tekkinud kaebusega Tervisekassa piirkondliku osakonna (Suur-Jõe 63, 80047 Pärnu, e-post info@tervisekassa.ee) või Terviseameti (Paldiski mnt 81, 10617, Tallinn, e-post info@terviseamet.ee) poole;
- 2.17. pöörduda tervishoiuteenuse osutamise käigus tekkinud kehavigastuse või tervisekahjustuse korral avalduse ja kahjunõudega Haiglale vastutuskindlustust osutava kindlustusandja poole, (andmed on avalikustatud [Haigla kodulehel](#));
- 2.18. eraelulisele privaatsusele haiglas viibimise ajal, oma terviseseisundit ja ravi puudutava teabe konfidentsiaalsena hoidmisele;
- 2.19. keelata enda kohta andmete väljastamine (seaduse piires);
- 2.20. teada patsiendiga tegelevate arstide, õdede ja muu personali nimesid,
- 2.21. saada toimetulekualast nõustamist ja/või abi sotsiaaltöötajalt;
- 2.22. saada hingehoiualast abi;
- 2.23. piirata enda külastajate hulka;
- 2.24. tasuliste teenuste puhul saada selgitusi teenuse hinna kohta.

3. Patsientide kohustused

- 3.1. käituda tervishoiuteenuse osutamise käigus lugupidava partnerina meditsiinipersonali suhtes;
- 3.2. järgida kõiki patsientide tegevust reguleerivatest õigusaktidest (seadused, määrused, haigla-sisised korrad jmt) tulenevaid nõudeid;
- 3.3. saabuda õigeaegselt arsti vastuvõtule, uuringule, protseduurile ja haiglaravile;
- 3.4. teavitada varakult teenuse osutajat tervishoiuteenusest loobumise korral;
- 3.5. teavitada meditsiinipersonali kõigist asjaoludest, mis võivad olla olulised või mõjutada tervishoiuteenuse osutamist (sh kroonilised haigused, nakkushaigused jmt);
- 3.6. osutada kaasabi tervishoiuteenuse osutamisel (nt järgida arsti antud ravi- ja elustiili soovitusi, manustada kirjutatud ravimeid jne);
- 3.7. teavitada oma ravi ja oma isikut puudutavatest otsustest arsti/haiglat (nt teabe vajamine/sellest keeldumine, teabe väljastamise piiramine ja oma otsuste muutmine);
- 3.8. mitte lahkuda haiglast haiglaravil viibimise ajal raviarsti nõusolekuta;
- 3.9. tasuda tervishoiuteenuse eest (visiiditasu, voodipäevatasu, omaosalus, tasulise tervishoiuteenuse hind) vastavalt [Haigla kodukorrale](#) ja seaduses sätestatud tingimustele.

4. Haigla õigused

- 4.1. keelduda toimingutest, millel puudub meditsiiniline näidustus;
- 4.2. teostada patsiendi või tema omaste nõusolekuta edasilükkamatut ravitoimingut teadvusehäirega patsiendil, kelle elu on ohus ja kes ei ole varem avaldanud oma tahet ravi kohta;
- 4.3. kasutada tervishoiuteenuse osutamisel konsultantide arvamust;
- 4.4. loobuda tervishoiuteenuse osutamisest, kui patsient ei saabu õigeaegselt arsti vastuvõtule, uuringule, protseduurile või haiglaravile ja määrata võimalusel patsiendile uus aeg;
- 4.5. loobuda tervishoiuteenuse osutamisest kui:
 - 4.5.1. see seab ohtu meditsiinipersonali või kõrvalise isiku tervise või elu;

- 4.5.2. puudub kindel võimalus toimingu edukaks lõpuleviimiseks;
- 4.5.3. puudub arstiteaduslik põhjendus selle tegemiseks;
- 4.5.4. meditsiinipersonali erialane ettevalmistus ei võimalda ette võtta ravitoimingut, mis konkreetsel juhul oleks vajalik;
- 4.6. loobuda patsiendi ravimisest, kui patsient eirab ravisoovitusi ja seab oma tegevusega paranemisootused tõsisesse ohtu;
- 4.7. kehtestada kodukord, mis reguleerib patsientide käitumist haiglas ning nõuda selle täitmist;
- 4.8. pöörduda toimunud füüsilise ründe või sõnalise ähvarduse tõttu töötajate kaitseks avaldusega politseisse.

5. Haigla kohustused

- 5.1. osutada tervishoiuteenust, mis vastab arstiteaduse ja õendusteaduse üldisele tasemele teenuse osutamise ajal;
- 5.2. luua ohutu ja turvaline ravikeskkond;
- 5.3. käituda tervishoiuteenuse osutamise käigus lugupidava partnerina patsiendi ja tema lähedaste suhtes;
- 5.4. kuulata patsient ära (ettenähtud vastuvõtutaja või visiidi aja piires);
- 5.5. teavitada patsienti tema läbivaatuse tulemustest, terviseseisundist, võimalikest haigustest, uuringutest ja ravist;
- 5.6. teavitada patsienti talle määratud uuringu/operatsiooni/protseduuri olemusest ja otstarbest, selle osutamisega kaasnevatest ohtudest ja tagajärgedest enne uuringu/operatsiooni/protseduuri osutamist;
- 5.7. loobuda määratud uuringu/operatsiooni/protseduuri läbiviimisest, kui näidustused või vastunäidustused (patsiendi terviseseisund) seda vahetult enne alustamist nõuavad;
- 5.8. kutsuda kokku konsiilium (arstide nõupidamine) raviarsti algatusel patsiendi edasise ravitaktika otsustamiseks;
- 5.9. vajadusel suunata patsient teise eriarsti juurde või kaasata teisi eriarste;
- 5.10. osutatud tervishoiuteenus nõuetekohaselt dokumenteerida ning dokumente säilitada;
- 5.11. järgida isikuandmete töötlemise põhimõtteid ja hoida saladuses tervishoiuteenuse osutamisel teatavaks saanud patsiendi terviseandmeid.

VIITED

- 1. [Juhtimiskäsiraamat JKPH02 peatükk 4, alamprotsess 1](#)
- 2. [JPH4.2.1 Haigla kodukord patsientidele ja külastajatele](#)
- 3. [Tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seadus](#)
- 4. [Tervishoiuteenuste korraldamise seadus](#)
- 5. [Võlaõigusseadus](#)
- 6. [Ravikindlustuse seadus](#)
- 7. [Psühhiaatrilise abi seadus](#)
- 8. [Isikuandmete kaitse seadus](#)